

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
 Nyitléri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 ajándéknyelben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámokat s
 kiadói hivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

A rokkant-egylet fejlődése.

Közérdekű voltánál fogva közöl-
 jük a magyarországi munkások rok-
 kant- és nyugdíj-egylete 1914. évi
 jelentésének alább következő kivona-
 tát, amely élelken világítja meg az
 üdvös és életrevaló intézménynek hasz-
 nos működését.

A válságos 1914. évről szóló jelen-
 tés azzal a megnyugtató kijelentéssel
 kezdődik, hogy az egylet minden zavar
 és válság nélkül rendesen működik és
 a nehéz viszonyok dacára is minden
 akadály nélkül teljesíti nagyarányu
 segélyezési kötelezettségeit.

Mint az összes intézmények, úgy
 ezen egylet is megéri a háborus idők
 nyomasztó hatását. Kétszáz ezer tagja
 közül mintegy harmincezer teljesít hadi-
 szolgálatot, néhány ezer tag pedig a
 beállott rossz kereseti viszonyok követ-
 keztében nem fizetheti tagsági díjait, —
 azonban a tagoknak több mint két-
 harmada rendesen fizet s ezáltal lehe-
 tővé válik, hogy a havi 130—150 ezer
 koronát tevő segélyek rendes kifize-
 tése mellett az egyleti vagyon is hó-
 naponként 100—150 ezer koronával
 emelkedik. Ez a körülmény tényes
 bizonyítéka az egylet életképességének.
 Nem hallgathatjuk el azon meggyőző-
 désünket, hogy a válságot csakis a
 mult augusztus hónapban életbelepte-
 tett heti tíz filléres illetékemelés által
 sikerült az egyletnek elkerülnie, enél-
 kül már is érezhető volna a válság,
 melytől — hála Istennek — az egy-
 let meg van kímélve.

Az egylet haladása egészen mult
 évi június végéig, — a háboru kitöré-
 séig, megtartotta a fokozatos emelke-
 dési arányt és csak augusztus hónap-
 tól csökkent meg a beiratkozási kedv,
 mert ilyen válságos időkben kevesen
 határozták el magukat a jövőről való
 gondoskodásra. Az elmúlt évben
 24, 248 új tag iratkozott be az egyletbe,
 amelynek Léván is van fióka.

A rokkantsági segélyben részesülő
 tagok, a meghaltak és töröltek leszámítá-
 sával, után az egyletnek 1914. évben
 200,775 rendes fizető tagja volt.

A rokkantsági segélyben része-
 sülő tagok száma az 1914. évben a
 rokkantállományba töltött 810 taggal
 3302-re emelkedett és a visszahelye-
 zettek leszámításával 1914. év végén
 ténylegesen 2646 tag részesül rokkant-
 sági segélyben. A legkisebb segély
 heti 8-40 K. (évi 436-80 K.), a leg-
 magasabb segély heti 13-77 K. (évi
 716-0 $\frac{1}{2}$ K.) Az árvák száma 187-tel
 791-re emelkedett, a meghaltak és a
 segélymegszüntetés miatt kiesettek le-

számításával 1914. végén tényleg 531
 árva részesült állandó segélyben; a
 legkisebb segély heti 1-40 K. (évi
 72-80 K.), a legmagasabb segély heti
 2-26 K. (évi 117-52 K.) volt.

Alapszabályszerű segélyekre 1914.
 évben 1.431,024-31 koronát, 1903. már-
 ciustól 1914. végéig összesen 4-850,185
 koronát fizetett ki.

Az itt felsorolt eredményekből
 megállapítható, hogy az egylet valóban
 közintézményszerű módon üdvösen pó-
 tolja munkásbiztosítási rendszerünk nagy
 hézagát, amidőn a rokkant és elaggott
 tagokat állandóan segélyezi s azoknak
 árváit és özvegyeit gyámolítja. Huszon-
 két évi kitartó és lankadatlan műkö-
 déssel, csekély külső támogatás mel-
 lett, teljesen a maguk erejéből fej-
 lesztették az egyletet mai nagyságára.

Ezen általános érdekű bevezetés
 után részletezve közli a jelentés az
 egyes számlák vagyonemelkedését, ame-
 lyekből különösen felemlítendő, hogy
 a rendkívül rossz esztendőben az egy-
 let törzsvagyonra 1,538,485 K. 83 fillé-
 rével emelkedett.

A hivatalos kimutatás leközlése
 után méltán ajánljuk az egyletet min-
 denkinek, kivált a mostani válságos,
 háborus időkben, amikor a folyton
 szaporodó hadi rokkantak élő példák-
 ként állanak előttünk, akiknek fiatal
 korban bekövetkezett rokkantsága le-
 gyen intő példa, hogy mindenki a
 maga és családja érdekében cselekszik,
 ha minél fiatalabb életkorban beirat-
 kozik az egyletbe és nem halogatja
 könnyelműen a belépést idősebb korára,
 amikor már késő s az elmulasztott
 időt utánpótolni lehetetlen.

A „10 filleres“ hölgy-bizottság működése.

(C.) Városi kórházaink első sebesültjei
 november hó elején jöttek. Még nyári fel-
 szerezéssel mentek volt a harctérre, széjjel
 is foszlott az rajtuk. Es ezeket a hősokeket,
 kik eöbbs végig szenvedték a lövészarok
 idegbontó, nélkülözéssel teli izgalmait, majd
 pedig verüket ontották, megcsonkultak éret-
 tünk otthonmaradottakért, azután meg he-
 teket töltöttek sajtó sebbal a kórházak
 levegőjében, ezeket a hősokeket mondom,
 amugyan, szellős, foszladozó rubájukban
 kellett volna fagyos télen, élelem és utikölt-
 ség nélkül, 4—5 napos vasutazásnak bocsá-
 tani Brassóba, Besztercére, Zágrádba, stb.
 A „Bars“ annak idején felhívta polgártársai-
 nek figyelmét erre a dolgra és hogy rajta
 rendszeres adakozással kellene segítenünk.
 De a felhívás meddő maradt. Más módot
 kellett választanunk: a nők szívéhez fordul-

tunk, ott megértettek. A női helyes érzék
 megtalálta az utat, melyen a közönség már
 sokfelől igénybe vett áldozatkészségéhez
 újból hozzá lehetett férni. 10 fillért kértek
 csak, hetenként. Oly csekély összeget, ame-
 lyet talán még a ködös is előteremthetne
 és csak a szűkebb önzés sajnál a nemes
 csejtől. Es megindult a 10 filléres gyűjtés és
 folyt december hó elejétől kezdve 6 hóna-
 pon át. Az első heti gyűjtést, a legnehezebb
 feladatot buzgó hölgyeink végezték, azután
 derek cserkészeink járták be hétről hétra a
 házakat és gyűjtöttek össze 10 fillérenként
 1429 kor. 58 f-t.

Az eredmény szép volt, de szebbnek
 kellett volna lennie. Buzgó hölgyeink tehát
 a pénzügyzetekhez, egyletek-, társaságokhoz,
 helybeli és vidéki módosabb egyénekhez is
 fordultak kérelmükkel és még 1556 kor. 04
 f-t gyűjtöttek össze.

Az ekként rendelkezésre álló 2985 K.
 62 f. lehetővé tette a bizottságnak, hogy a
 teli és korai tavaszi hónapokban 153 távozó
 sebesültet meleg alsó ruhával és 347 kato-
 nátt 2—2 kor. utiköltséggel és egy napra
 való élelemmel lásson el.

A nemes adakozókat, a buzgó, hazafias
 hölgyeket nem nevezük meg. Hiszen nem
 hiúság ösztökelte őket erre a nemes csele-
 kedetre. Jutalmuk az a jóleső tudat, hogy
 felebarátai és hazafias kötelesség teljesítésé-
 ben fáradoztak. Büszkének lehetnek és legye-
 nek is reá nemes lelkük mélyében.

Akadtt azonban — igaz kevés számmal
 — olyan sivár lélek is, mely ridegen zarkó-
 zott el a gyűjtés elől. Perselyező hölgyeink
 olyan beszédet is hallottak: „Nekem senkim
 sincs a harctéren s a vöm a linczi kórházban
 van, nem adhatok.“ Egy földbirtokos lévai
 háztulajdonosnál ez volt az elutasító válasz:
 „Jart itt már tegnap két kisasszony valami
 gyűjtőivel, alászolgálja.“ Felemlitem, hadd
 piruljanak öönmaguk előtt mind azok a
 leketlenek, akik még a 10 fillért is megta-
 gadták azoktól a hősoktól, kik nélkül ma talán
 földönfutók lehetnének.

A gyűjtött összegből kiadtak:

trikóingre	470 K. 70 f.-t
trikó alsónadrágra	391 „ 92 „
haskötőre	50 „ 61 „
lábsszárvédőre	263 „ 70 „
fiatell kapcára	89 „ 41 „
meleg kestyűre	144 „ 08 „
érmelegítőre	49 „ 50 „
panutra	46 „ 65 „
cipőre	9 „ 90 „
harisnyára	4 „ 40 „
javitásokra	10 „ 98 „
élelem- és utiköltségre	1156 „ 80 „
cigaretttára, dohányra	31 „ 20 „

Összesen: 2719 K. 85 f.-t

Maradt a hölgybizottság rendelkezésére,
 még 265 korona 77 fillér, ez nem sok. Pe-
 dig még sok sebesültet várhatunk, a „10

filléres" gyűjtéseket tehát nem szabad abahagyni. Tekintsünk előre és gondoskodjunk a jövő szükségleteinek fedezéséről. Kérjük azért városunk önzetlen közönségét, hogy támogassa a nemes ügyet eszentul is hetenkénti 10 filléres adományával. Vannak, akiket a gyűjtő persely elkerülni, azok rakják félre fillérjeiket, gyűjtsék össze és juttassák a „Bars” útján rendeltetésük helyére.

Hatenként 4—5 cigarettáról, egy-egy pohár sörrel, egy csigare faketéről, egy tarokkozás nyeresége tisedrészéről kellene csak lemondania sok embernek, ami nem kerülne nagy önmegtadadásába és hazafias erényt gyakorolhatna a 10 fillérjével is!

A hölgybizottság a gyűjtés folytatásával a következő cserkészfiukat bízta meg: Bánai Rezső, Baumgarten László, Czibulka Rezső, Deák László, Faragó József, Grapka Mihály, Grimm Pista, Kaszaniczky Gyula, Konecsny Ede, Moravak Eudra, Singer Béla, Teppervien Aurel, Vidor Sándor és Viaszaty Ödön gimnazistákat.

Tehát adakozzunk és ne utasítsa vissza senki a hősök részére kéregető fiainkat!

A magyar proletárhoz.

*Taszítottak és csak löktek eddig,
Megvetett volt mindig a neved.
Vállaidra szolgálta terhet raktak,
S azok is, kik néha jó szót adtak,
Félve fogták kerges vas-kezed.*

*Azt mondták, hogy durva csöcselék vagy,
Meghalt benned rég a szültya-vér,
Szétmállott a „puszta” magyar lelke
S hullt porát a szél már messze verte,
S nincs, ki benéved bizva, még remél.*

*Azt mondták, hogy nincs Rákóczi népe,
Nincs, ki tudna ontani honfi-vért
Rád fogták, hogy gyáva s léha létéll,
Hullak közt rut kolibus bért kerestél,
— Mert a nép csak porhanyó szemét.*

*Nem hitték, hogy Kossuth lelke jár itt . . .
Ó járja be a magyar tanját
S bus Aradról véres sírok árnya
Multok titkát ujonnan fülthörve.
Védni tamit téged a hazát.*

*— Jaj! mikor most megjelensz előttünk
S rocsa a lábaid, átlított két karod . . .
S büszke fejfel állsz a fronton értünk,
Végre téged már mi is megértünk,
Drága élted akikért adod.*

*Hulló véred csilló aranyától
„Hős” lett most már újra a neved.
S Kárpát bérceén s lenn a róváságon
Egy érzés fut át kérés imánkon:
Áldja Isten vérez vas-kezed!*

Porubszky Géza.

Egy pepita noteszből.

Egy napfényes, szép májusi reggelen a Kárpátokban levő Sztinka magaslaton, ahol a híres Mollináry bakákat váltották fel a most már nem kevésbé híres tizenégyes honvédek, — nagy meglepetésünkre arra ébredtünk, hogy a velünk szemben állott ellenség: volt; nincs. Illa berek, nádak erek, mint a mesékben mondják, — az éjszaka kámforrá vált a kétes dicsőségű muszka had. Csak a hüzlő helyük maradt meg és a hírük egy pár elkalandozott járőr képében; ezeket hamarosan összefogdostuk.

Most már persze nekünk sem akadt dolgunk a Sztinkán, azért hát ott is hagytuk az erdőközorú bérceit, a süldelni kezdő sudár bükköket, az apró, csinos parkokat, amelyeket katonáink sok türelemmel és leleménységgel késsítettek. Kiültették fiatal fenyűkkel, tarka hegyi virágokkal, —

bességték terjedelmes tengeri kagylókhoz hasonló taplókkal, hogy kedvessé tegyék a helyet. Ott hagytuk a pompás pozíciót, közepkori városokra emlékeztető fedezékeivel, melyeket napról-napra erősítettünk, hogy elvegyük a muszka golyók erejét.

Bizony csak nagyokat neveltünk, amikor tőlünk jó magasan robbantak fel az ellenség srappeljei. Halott, sebesült hősözu idő alatt alig is volt a Sztinkán. Érthető tehát, hogy a kitűnő hadállást szomoruan hagytuk oda. De azért örült a lelkünk, hogy a fránya muszka megkezdte a kitakarodást hazánkba!

Utána! Megkezdttük a kapaszkodást a havas ormokra, verejtékezu botorkáltunk a fekete éjszakában, keresztül a határhegyeken, át Galiciába. Olyan magasan jártunk a hegyek között, azt hittük, hogy csak egy szénásszekér oldalá kellene létrának és mi azon lehozhatnánk lámpásnak a sápadt fényű holdat. (Fentről nem adott elegendő világitást!)

Késő éjszaka csapott meg bennünket először a didereggető galiciai szél; egy nyomolat faluba — vagy jobban mondvá: csak a helyére — ereszkedtünk le. Fáradtan táboroztunk az éjjeli pihenőre egy sovány mezőn.

Másnap virradóra vastagon lepett be mindnyájunkat a zimankós dér; ennek tetejébe pedig hideg eső esett. (Hej, te áldott, meleg, magyar május!)

Csak a reggeli világosságnál láttuk meg igazán, hogy mi van körülöttünk. Egyik borzalmas helye az oroszok visszavonulásának. Füstölög romok, ezek között széné égett emberi és állati hullák; az uton felpuffadt lovak tetemei, a grobiánok becsapódása helyén hatalmas mélységek. A levegőben a háborúnak orrfacsaró szaga terjengett a sűrű, nedves köddel. Az utak mentén s az utszéli fészületek körül hevenyészve, sietve összehányt sirdombok, romba fejjákkal. Megilletődött szívünkön mégis melegség csapott át: az oroszok kettős keresztjéből sokkal több volt a fejják között, mint a mi keresztjeinkből . . .

A négyes (nyitra) honvédtüzérek oldaltűzbe fogták az uton visszavonuló orosz hadat és nagy pusztítást tettek benne.

A különösképpen teljes épségben maradt, bizanci stílusban épített, bádögfedelű, óhítt templom előtt ezerszámra heverték rakáson a hosszú szuronyos, ép és törött muszka fegyverek. Volt gazdáik részint a másvilágra, részint pedig a foglytáborainkba masiroztak.

Az ellenség üldözését ezen a vonalon más csapatok vették át; ezredünk újabb parancs következtében Ungmegyébe vonult vissza, ahonnan vasuton más frontra szállítottak bennünket.

. . . Orgonavirágos vonatunkon piros-fehér-zöld zászlók lobogtak; a kerekék monoton zakatolásába bizakodó hangu bakánóták hangja vegyült. A romantikus szép Ungvölgye, s hullámozó gabonatengerek látása, a dua alföldi rónán a régen hallott csilingelő, bűgő hangrész, a magyar emberek látása, a magyar beszéd hallása, — újból békés tájakon lenni, bárcsak így átutazóban is, — sok volt egyszerre a katonaszíveknek és túlarasztotta azokat; daloló, zengő vidámság alakjában ömlött ki belőlük a nagy boldogság . . .

Hogyne lettünk volna boldogok! Hiszen a halál, a süttet borzalmas földjéről a ríkitó piros élet lüktetésébe kerültünk egészen váratlanul.

Nem is tudtuk, hogy ünnep van, (Csak jó measse, bent az országban véletlenül derült ki), de mégis ünnepet éreztek a szívek. Bizony gyöngyök az én szineim ahhoz, hogy itt elég hűten fesseim le azokat az érzéseket, amelyek ott uralkodtak a „harminchat embernek vagy hat lónak” felirásu vasuti kocsiokban.

Most ismét a sivár, forró galiciai homokot tiporja „a tizenégyes bakázak a lába,” — amint ők azt vigan dalolják. Néha nevetve mesélnek egymásnak nagyon komoly dolgokat, amiben semmi nevetnivaló nincs, mikor ismerős tájakra kerülünk. — Komám, katona-testvér, emlékszel-e itt, ennél az erdőnél . . . És a katona-testvér mindig emlékezik mindenre, még a legapróbb részletekre is.

No majd annál több beszélőnivaló lesz, ha Isten segítségével végleg kiverjük a muszkát innen is. Jó segítőtársaink vannak: a kedves barátságos németek és a mogorva harminc és felesék.

Kopernyczy Kornél.

Apróságok a világháborúból.

Egyik budapesti kórházba, mely szintén melegsivű hazafiak vezetése alatt áll, egy nagyon súlyosan sebesült bakát hoztak néhány hét előtt. A golyó a fején érte a szerencsétlent, ki állandóan eszméletlen állapotban volt s megdőlt. Az orvosok nem sok reményt fűztek felgyógyulásához. De a fiúnak vasból van a szervezete s a komplikált koponyalékelést könnyedséggel kiállotta. Azóta megszűnt a bénaság is s a mi emberünk napról-napra, valósággal szemlátomást haladt a gyógyulás útján. A napokban azután tudomására adták, hogy nemaokára elbocsátják. Vele együtt másokat is, kiket a gondos ápolás talpra állított.

A kórház vezetősége megkérte az elbocsátandókat, hogy az emlékkönyvbe írják be a nevüket. Voltak köztük osztrákok, csehek, délszlávok s egyéb nemzet. Mindegyik hálálkodott a jó ellátásért, odaadó ápolásért, szívélyes bánásmódért. Vegre a mi magyarunkra került a sor. Előbb körülmenyesen kipróbálta a tollat, majd megmártogatta a tintában s azután öklömnyi betűkkel írta az emlékkönyvbe:

Infanteriszt Kovács Károly egészséges.

S azután önrészesen letette a tollat.

Hát nem bölcs a magyar baka? Kell ennél nagyobb dicséret? S ki tudná azt tömörebben, zamatosabban kifejezni?

*

Ugyanabban a kórházban fektült egy szoinokmegeyi öreg rezervista baka. Vele is csunyan bánt el a háboru. Egyik golyó az álla alatt hatolt be s a szeménél jött ki, a másik az orrából vitt el egy darabot. Alig maradt emberi formája.

A napokban megszólalt ágyában s az ápoló hölgytől bajuszpedrőt, kis tükröt és fésűt kért. Odaadják a kívánt tárgyakat, de az ápolónő meg nem állja, hogy ne kérdesze:

— Aztán mire való mindez?

— Ha a kis lányom meglát, — mondja — hogy meg ne ijedjen . . .

És azóta kikenve, merészen kipödörve hordta a bajuszát.

*

Nap-rap után esünet nélkül szakadt az eső. Tarnowban a tisstek valósággal megostromoltak egy szabót, Hers Mandelbaum volt a neve, ki huszonégy koronáért első.

rendű minőségű, visatlan esőköpenyegeket kínált eladásra. Fél nap alatt elkapkodták egész készletét.

Egy héttel később az illető tisztikar valahol mesze táborozott. Vacsora után volt. Erről is, arról is folyt a diskurzus, míg valaki fölvetette a kérdést, kinek mi volna a kívánsága? Persze mindenki a győzelmet óhajtott legelső sorban.

Hát asután? Az egyik est, a másik azt óhajtotta. Most egy főhadnagy került sorra.

— Te mit kívánál? — kérdik tőle.

— Én — feleli — Tarnowon keresztül szeretnék hazamenni.

— Miért épp Tarnowon keresztül? — kérdik csodálkozva.

— Hogy azt a svindler He: set megpofozhassam!

Ugyanis az esőköpenyegek már az első záporban valószággal széjjelmállottak.

Adakozzunk a Vörös-kereszt Egyesületnek!

A trónörökös-pár halálának évfordulója.

Irta: Nemes Árpád.

1915. június 28-ika a serajevói merénylet szomorú évfordulója. Felújul emléke az artsteteni kriptá nagy halottjának, aki már egy éve pihen fenséges nejevel a csöndes artsteteni sírban.

Szomorú szívvel, könnyes szemmel nézünk az artsteteni kriptá felé, ahová soha fel nem nyitható zárral caukódott le örökre a tengernyi lelki szépség, mérhetetlen jószág és a legideálisabb hitvesi és szülői szeretet.

Különösen ez, a hitvesi és szülői szeretet domborodik ki legszebben az ő rövid, de igazi örömeiben annál gazdagabb életükben. Szerették egymást, rajongtak gyermekeikért. Gyakran lehet látni azt a szép képet, amely a trónörökös-párt gyermekei körében ábrázolja. Oly kedves, hangulatos kép ez, mely szepeen juttatja kifejezésre azt a különös szeretetet, amely a fejedelmi család tagjait: szülőt és hitvest szorosan egymáshoz fűzött. A keresztény családi élet igazi mintaképei voltak.

Csodálatos intéskedése az isteni Gondviselésnek, hogy azok, akik életükben annyira szerettek egymást, együtt alusszák örök álmukat.

De ha könnyes szemünket az artsteteni sírboltból a csaták véres mesejére fordítjuk, azt vesszük észre a serajevói merénylet szomorú évfordulóján, hogy Ferenc Ferdinand és Zsófia hercegnőnek nem haltak meg. Az ő szellemük felékesíti a világtörténelem legnagyobb csatáit vívó hő katonáinkat most, amikor Galiciában megsemmisítő csapatokat mérnek az orosz kolossusára. Igen, Ferenc Ferdinand szelleme avatja hőökké katonáinkat, amint hajdan — krónikásaink feljegyzése szerint — a pogányok ellen vívó harcokban sorainkat szent László dalás alakja bátorította. — Ferenc Ferdinand szelleme önt új erőt, bizalmat tankadó tagjainkba, azé a Ferenc Ferdinandé, aki mindenkor bizottrendületlenül a monarchia erejében, akinek épen vértanu halála less mindenkor napnál feyesebb bizonyítéka, hogy minden téte telhető: elkövetest, hogy a monarchiát naggya, hatalmassá tegye, míg végre e leg-nemesebb hivatásának aldozata lett.

Beleugodtunk már a változhatatlanba, mert már látjuk, hogy hőiesen harcoló csapatainkban az isteni igazság súlyos karja nehezedik a gonoszokra hívány, örök szegyenletes toltúrt, mely mély gyászba borította nemzetünket, sziven találta őz uralkodónkat, ártatlan, bájos gyermekek életét teté sivárrá, árva és keszünkbe adta a megtorlás jogos és igazságos fegyverét.

A világháború krónikája.

Június 25.

Az oroszok Dél-Lengyelországban visszavonulnak. A szövetséges csapatok a Lavichost-Ozarov-Sienna-vonalon üldözik a visszavonuló ellenséget. Galiciában Halics és Zuravno közt a harcok a Dnyeszter északi partján tovább tartanak. A szövetséges csapatok támadása előbbre halad s elfoglalják Chodorovot. Linsingen hadserege Halicstól északnyugatra a tuleró elől Dnyeszter déli partjára vonul vissza — Az olasz harctéren Tiroi és Karinthia határain ágyúharcok folynak. — A francia harctéren Soucheztól délre, a Maas magaslaton és Leintreynél Lunevilletől keletre a németek véresen visszaverik a francia támadásokat. — Szerbek Albániában megszállják Durazót és a montenegrói csapatok Szkutari előtt állanak. — Tripolisban az olaszok a tengerpartra vonulnak vissza.

Június 26.

A Pflanzler-hadsereg keleti csoportja a nagy túlerőben lévő oroszokat a Dnyeszter és Pruth között újból visszaveri. Az oroszok fölemelt kezekkel közelednek csapataink állásaihoz és megadás helyett kézigranátokkal támadnak. Egy helyen áttörnek az arcvonalunkat, azonban a hőies csapataink nehez harcok után az ellenséget mindenütt visszaverik. Linsingen serege Chodorovnál és Zuravnótól északra több helyeséget rohammal elfoglal. — Az olasz harctéren Görzi hídfőnél csapataink több támadást vernek vissza. — Németek újabb sikereket érnek el a Lille-Arras fronton. A Souchez és Neuville körüli harcok befejezést nyernek. A németek az egész fronton győznek. A Maas magaslatokon kemény harc folyik. — A kaukázusi arcvonalon és a Dardanelláknál jelentéktelen helyi harcoknál és ágyúharcoknál egyéb nem történik.

Június 27.

A Böhm-Ermoli-hadsereg új győzelmet vív ki Lembergől keletre. A Davidovka-Miklaszov-Jaricov-Stary vonalon csapataink több napi harc után benyomulnak az ellenség főállásaihoz. Böhm Ermoli serege június 21–25-ig 14000 foglyot ejtett és 25 gépfegyvert zsákmányolt. Az oroszok az egész arcvonalon visszavonulóban vannak. Hannoveri csapatok rohammal elfoglalják a Ravaruskától északnyugatra fekvő ellenséges állásokat és 3300 oroszot fognak el. Az oroszok a Zolkiev-Ravaruska-vonalon is visszavonulnak. A Dnyeszter vonalon a német csapatok elfoglalják az északi part magaslatait Chodorov és Bukacovce között. — Tengeraltjáróink egyike Adriai tenger északi részében elsüllyeszt egy olasz torpedónaszádot. — Kaukázusban az oroszok Kaleh Boghaz környékéről a törökök elől visszavonulnak. — A román konzervatív párt entente-barát elnöke, Lahovary János meghalt.

Június 28.

Linsingen serege öt napi nagy harcok után kikényszeríti a Dnyeszteren való átkelést és elfoglalja Halicsot. A megvert ellenséget a Gnila-Lipa szakasz felé üldözi. Mackensen csapatai Lembergől északra folytatják az oroszok üldözését és elérik Klodzienka-Zadvoce vidékét. József Ferdinánd csapatai Ravaruskától északnyugatra elfoglalják Plarovot. Az oroszok Narolon át visszavonulóban vannak. — Az olasz harctéren csak ágyúharcok vannak. — A francia harctéren kisebb jelentőségű helyi harcok folynak.

Június 29.

A szövetséges csapatok már orosz földön nyomulnak előre. A szembefordult ellenséget a szövetségesek Tomasovtól északra és Ravaruskától északra megverik s Tomasovot birtokukba veszik. A Tanev szakaszon és az alsó Szan partján az ellenség megkezdí állásainak kiürítését. A Bug vonalán fekvő Kamionkától északnyugatra nagy erővel támadó oroszokat a szövetségesek megverik s az oroszok a Bug mögé kénytelenek visszavonulni. Linsingen serege az oroszokat a Gnila-Lipa mögé veti. — A

francia támadások a Maas magaslatokon és Lunvilletől keletre ismét még a csirájukban összeomlanak. — A török hadszíntéren s az olasz harctéren jelentős esemény nem történik. Oroszországban nagy forrongás van készülöben az orosz hadsereg kudarcai miatt. A cár felmenti állásából Szuohomlinov hadügyminisztert. A duma képviselők felelős kormány alakítását és a duma összehívását követelik.

Június 30.

A Bug és a Visztula között az oroszok szakadatlanul hátrálnak. A visszavonulást fedező hátvédeket a szövetségesek mindenütt megtámadják, visszavetik és elérik a Zavichost-Zaklikov-Frampol és a Belz-Komarov-Zamosce vonalat. Keletgaliciában a Bug és a Gnila-Lipa szakasz mentén is eredményes harcok folynak. — Az olasz harctéren az Isonzo arcvonalon csapataink az olaszok újabb támadásait visszaverik, úgy szintén a Sagradó-Monfalcone szakaszon is — A Szerbek Sabác melletti támadására válaszul egy repülőn a belgrádi hajógyárat és az orszaci tábor bombázza. — Francia harctéren a Maas magaslatokon, Les Epargestől nyugatra a franciák erős támadásait a németek ismétellen visszaverik. Egyébként a harctér többi részén a helyzet változatlan. — A Dardanellák arcvonalán Ari Burnunál az entente heves-tüzérségi harc után támadást intéz a törökök balszárnya ellen, azonban a támadásuk véresen összeomlik. Szedil Bahrnál is súlyos vereséget szenved az entente serege. — Oroszországban a forradalmi mozgalom óráról-órára fenyegetőbbé válik. Péterváron és Moszkvában rablások és véres verekedések napirenden vannak.

Július 1.

Linsingen csapatai a Gnila Lipától keletre és Rohatintól északra elfoglalják az orosz állást s 2332 foglyot ejtenek és öt gépfegyvert zsákmányolnak. Lembergől északra keletre szintén behatolnak a szövetségesek az ellenség állásaihoz és Zamoscet megszállják. A Visztulától nyugatra Tarlovcig üldözik az oroszokat a szövetségesek. Az osztrák-magyar főparancsnokság alatt harcoló szövetséges csapatok júniusban 525 tisztet, 194000 főnyi legénységet ejtenek foglyul az oroszok közül, 93 ágyút, 364 gépfegyvert zsákmányolnak. Hindenburg csapatai 25,695 oroszot ejtenek foglyul, 7 ágyút és 53 gépfegyvert zsákmányolnak. — Az Isonzo mentén támadó olaszokat csapataink ismét visszaverik. Csapataink az összes állásokat erősen tartják. — A francia hadszíntéren tüzérségi harcok folynak.

Különfélék.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy póstahivataluknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— **Tábori mise Léván.** Lemberg elfoglalásának örmére mult hó 29-én, Péter-Pál napján, délelőtt 9 órakor, a Kossuth Lajos-terron ünnepélyes, hálaadó isteni tisztelet volt, amelyen nemcsak a Léván állomásos 77. gyalogrezd tisztikara és összes legénysége vett részt, hanem a borus idő és a tábori mise alatt meg-megújuló eső dacára a városnak több ezernyi lakossága vette körül a sátor, melyben az oltár fel volt állítva. Ott láttuk *Maidth* Istvánt, vármegyénk alispánját is; a városi tanács *Bódogh* Lajos polgármester vezetése mellett teljes számmal jelent meg, — a városban székelő összes hivatalok is képviselve voltak. Mielőtt a mise megkezdődött volna, *Báthy* László prépost főpapi ornátusban a sátor közelében levő emelvényről az ünnepelő közönséghez lelkes, hazafias s megható beszédet tartott, amelyben Lemberg elfoglalása alkalmából őszinte örömeinek adván kifejezést, hő tohássában arra kérte a Mindenható, hogy adjon nekünk és szövetségeseinknek erőt és kitartást a további küzdelemre. *Felech* Basil, rohatyni gimn. tanár,

a piis meritis-ezel kitüntetett s mult hó 30-án már harmadszor a harctérre vonult tábori lelkész a katonasághoz ukrainai nyelven intézett szép beszédében az uralkodó iránti hűségre és a harctérre tanusítandó katonákat. A misét, melyre Báthy László prépost nagy és fényes segédlettel celebrált, — Te Deum előzte meg. Az isteni tisztelet részei alatt a műkedvelők énekkara és az ezred zenekara felváltva szerepeltek; a precíz előadott ének — illetőleg zenedarabok is hozzájárultak az öröm és ajtósság emeléséhez. Mise után a zenekar először a Götterhaltát, utána pedig a magyar himnuszt játszotta; ezt az egész közönség meghatottan és a legnagyobb áhitattal énekelte a zenekar kísérete mellett. — Az örömnappal napján szövetségünk jelképezése magyar, osztrák, német és török zászlókkal díszítették fel a városház erkélyét.

— **A kolera veszedelme** a legkomolyabban fenyegeti városunkat. Nem riasztásul írjuk e sorokat, hanem azért, hogy a város lakossága biztos tudomást szerezzen a járvány tényleges állásáról és minden eszközzel védekezzen a veszedelem ellen. Junius hó utolsó napjában előző közlésünk óta a város területén a polgári családokban három újabb megbetegedés történt, ezek közül kettőről még hivatalosan meg nem állapították a kolera; de az egyik eset pozitív. A katonák között a barakkban két eset halálal végződött. Lászlómvén is meghalt egy ember kolerában. — A hatóság minden lehetőséget megtesz a járvány korlátozására és elfojtására, amit bizonyít azon körülmény is, hogy a rendőrkapitány kérelmére a belügyminisztérium legközelebb ötezer ember beoltására anyagot küld városunkba, hogy azzal a védőoltások eszköztesse. Az oltás idejét és helyét annak idején hivatalosan közölni fogják.

— **Szomoru évforduló.** A néhai trónörökös, *Ferenc Ferdinánd és Hohenberg Zsófia* hercegnő halálának évfordulója alkalmából június hó 28-án, reggel 9 órakor, a plébánia templomában *Báthy László* prépost gyászmisét mondott.

— **Kitüntetés.** *Ferenc Salvator* főherceg, mint az Osztrák-Magyar-Monarchia Vörös Kereszt-egyletének védnökhelyettese, a királytól ráruházott hatáskörében, 1915. évi május hó 19-én kelt elhatározásával, a hadi katonai egészségápolás körül külön érdemeinek elismerésül, dr. *Lauffer Lipót* 60. gyalogezredbeli tart. ezredorvosnák, aki néhány hónap előtt a *Ferenc József* lovagrenddel lett kitüntetve, — a Vörös Kereszt körül érdemek 2. oszt. tiszteletjelvényét a hadiékítménnyel adományozta. — Általános tisztelt derék földünket ezen újabb s jó megérdemelt, szép kitüntetése alkalmából mi is őszintén üdvözöljük.

— **Hálaadó isteni tiszteletek.** *Lemberg* e foglalatának öröme a ref., ág. h. ev. és izraelita hitfelekezetek templomaiban június hó 29-én délelőtt ünnepi hálaadó istentiszteletek voltak.

— **Egy hős temetése.** *Ordódy László* huszárhadnagy — mint annak idején már említettük — a harctéren hősi halált halt. Az elhunyt vitéz huszárhadnagyot a harctéren történt exhumálás után tegnap a lévai vasúti állomásra s innen Kiskereskénybe szállították, ahol kedden a császári sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **A köztisztaság.** Ismételve kapjuk a panaszokat, amelyeknek valódiságáról magunk is alaposan meggyőződünk, — hogy, többször hangoztatott jóakaratu figyelmeztetésünk dacára — a járdákat igen számos helyen még most sem locsolják s nem is söprik. Sőt akadnak olyan lakók is, akiknek cselédjei a szobák futó szőnyegeit nem az udvaron, hanem a földszinti vagy emeleti lézások ablakából a járda fölért kilógatva kifelé és porolják, nem törődve azzal, hogy a szőnyegekéről a piszok és szenny a járdán közlekedők fejére és ruhájára hull. Az ilyen takarítási mód valóban a legutolsóbb megrovásra méltó. A járványos betegségek erősen fenyegetik városunkat, éppen azért, ha valamikor, ugy most fokozott mértékben kell védekezniük a veszedelem ellen. A városi hatóság — as

adott viszonyokhoz képest — már megkezdte és folytatja is az utcák és közterek tisztántartását. De ezen eljárásnak és az egész védekezésnek csak akkor lesz meg a kívánt sikere, ha mindenki kivétel nélkül közös erővel teljesíti a köztisztaság fenntartása iránt való kötelességét. A legkomolyabban figyelmeztetjük a köztisztaság ellen vétőket, hogy lelkiismeretesen tartsák be a szabályrendeletnek a köztisztaságra vonatkozó intézkedéseit, mert különben — félretéve minden kíméletet — kénytelenek leszünk a közegészséget veszélyeztető házigazdákat és lakókat lapunkban névszerint felsorolni.

— **Gyászhir.** Összinté részvétellel közöljük a szomoru hírt, hogy özvegy *Amstetter* Antalné, szü. *Págyfalvi* Franciaika folyó hó 3. án, reggel, 70 éves korában, hosszas szenvedés után, szívizomlédés következtében váratlanul elhunyt. A boldogulthoz *Amstetter* Imre lévai nagytözsdei forrón szeretett édes anyját gyászolja. Hült tetemeit e hó 4-én, ma, délután 5 órakor a r. k. temetőben helyezik nyugalomra.

— **Népfelkelő behívása.** A m. kir. honvédelmi miniszternek legutóbb kibocsátott rendelete következtében mindazok az 1896. évben született, valamint az 1878. évi január hó 1-je és 1890 évi december hó 31-é közt az 1892., 1893. és 1894. évben született népfelkelésre kötelezett, nemkülönb a népfelkelésről vagy a hadiszolgálatokról szóló törvény alapján kirendelt, de ebből a szolgálatból időközben elbocsátott egyének, ha a folyó évben megtartott népfelkelési bemutató szemlén vagy utóbemutató szemlén vizsgáltattak meg és népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak, amennyiben névszerint felmentve niúcsenek, 1915. évi július hó 15-én a népfelkelési lapon feltüntetett m. kir. honvédkriegszító, illetőleg ca. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

— **A mezőgazdasági munkabérek.** Léva városának mezőgazdasági bizottsága e hét folyamán tartott ülésében a mezőgazdasági munkabéreket a következőleg állapította meg: Arató munkás napibére 5 K., a női munkás 3 K. Kapás napibére 4 K., a női munkás 3 K. Hordás alkalmával két ló, szekér és a gazda napibére 15 K. Göcsepi tulajdonos 4, motortulajdonos pedig 5 percentert tartozik a cséplést végezni. A bérekben a pálinkapénzek is benne foglaltnak. Munkaerők alkalmazásánál a vérosi rendőrhatalóság is a bizottság által megállapított béreket tartja szem előtt. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ezen határozathoz szorosan ragaszkodjék.

— **Kivitelletl bíró cégeink figyelmebe.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara felhívta és ez uton is figyelmezteti kerületbeli cégeit, hogy az ellenséges országokkal, cégeivel és egyéb lakóival szemben fennálló mindennemű követeléseit náluk jelentésük be, hogy ezek a békekötés idején alkalmas módon biztosíthatók és kielégíthetők legyenek.

— **A gazdák benzinszükséglete.** Az utóbbi években a benzinmotorok a gazdák körében országszerte nagyon elterjedtek s így az ország termése nagy részének a biztosításáról van szó, mikor a kisgazdák motorjainak a benzinszükségletéről történik gondoskodás. A galíciai finomítók visszafoglalása folytán alapos kiállítás van arra, hogy a földművelésügyi minisztériumnak sikerülni fog a hadügyminisztériummal megállapodásra jutni, hogy a magyar gazdáközönség benzinszükséglete a cséplés idejére biztosítható legyen.

— **Elesett és fogságba került katonák levelei.** Mostanában igen gyakran megessik, hogy olyan katonáinktól érkeznek levelek, kikről már régen megirta a hivatalos veszteségi lista, hogy elesetek vagy fogságba kerültek. Ennek a hamis reményeket keltő dolognak a magyarázata értesülésünk szerint a következő: Annak idején, mikor Galiciát kiürítettük, több helyen ott maradt katonáinknak sok megírtott levele és levelezőlapja. Az orosz hadsereg az el nem küldött magyar postát nagy rakásba gyűjtötte össze és beraktározta valami fé-

szembe. Most, hogy hadseregünk győzelmesen hódítja vissza a galíciai városokat és falvakat, megtalálták az őszel ott hagyott postai küldeményeket is. A leveleket természetesen azonnal továbbítják és így történik meg az, hogy már hónapokkal ezelőtt elesett vagy fogságba jutott magyar katonáktól érkeznek haza levelek. A legtöbb levélben nincs rajta a keltezés és így kivált a falvakban félreértést okoznak. A hatóságoknak most jelentették be a megkésített levelek ügyét s annak alapján hatósági uton oszlatják majd el az esetleges félreértéseket.

— **A malmok állami felügyelet alatt.** A malmovállalatokra az új liszt-kampanyban rendkívül fontos földát fog háramolni s ezért a hatóságok már most gondoskodni kívánnak arról, hogy a malmok üzemelt minden eshetőségre biztosítsák. A folyó hó elején országszerte meginduló cséplés tömegesen fogja a malmocentrumok felé irányítani a gabonaforgalmat, szükséges tehát, hogy a malmok ezen időponttól fogva teljes öröképességük kihasználásával a fogyasztás rendelkezésére álljanak. A kormány ezért — mint értesülünk — azt tervezi, hogy a malmokat üzleti tevékenységük érintetlenül hagyása mellett, állami felügyelet alá vonja. Ez az intézkedés első sorban azt célozza, hogy a malmotelepek egész személyzete katonai fegyelem alatt folytassa tevékenységét és megakadályozzon minden üzemszavart vagy fennakadást.

— **Gabonaszállító cégeink figyelmebe.** Az országban jelenleg rendelkezésre álló gabonakészletek az 1915. évi termés forgalomba hozataláig előreláthatólag legnagyobb részben felhasználhatnák, úgy, hogy a cséplési munkálatok befejezése után az új gabona elszállítására nagyobb mérvben meg fog indulni. Minthogy pedig a vasutak fedett rakhelyei és fedett kocsjai nagy része a gabona szállításhoz rendelkezésre állani nem fog, előrelátható, hogy a most következő időnyben gyakran be fog állani annak a szükségére, hogy a gabona és őrlemények nyitott helyen tároltassanak és nyitott kocsin szállítottassanak. A nyitott helyen való tárolásnak és a nyitott kocsin való szállításnak előfeltétele az, hogy az áru az időjárás káros behatása ellen megvédelmeztesse, illetve, hogy kellően betakarassék. A feaforgó viszonyok között előrelátható, hogy a vasutak nem lesznek abban a helyzetben, miszerint a nyitott kocsi betakarásához ponyvákat a kivánt mennyiségben rendelkezésre bocsáthassanak és így előáll annak a szükségére, hogy a szállító felek már most gondoskodjanak eszközökről, amelyek segítségével a nyitott helyen tároló és nyitott kocsin szállítandó gabonát és őrleményeket az időjárás viszonyosságai ellen saját veszélyükre kellően betakarják.

— **A „Magyarország” politikai napilap** a háboru óta a legjobb és legpontosabb hírszolgálatra rendezkedett be. Gyorsan, tárgyilagosan közvetíti az eseményeket s tudósításában sokoldalúságra törekszik. Közli a hivatalos híreket, de közli ellenségeink jelentéseit is, amelyek ismertetőn az ellenakciókat, föltárják vállalkozásaink nagy nehézségeit s még sikeresebbnek mutatják sikereinket. A „Magyarország” nemzetközi hírszolgálatot rendezett be, amelynek a semleges földön levő Amsterdam a közép-pontja. Hareteri tudósítói a hivatalos sajtóhadiszállástól függetlenül járják a harctereket s közvetlen megfigyelés alapján írják gyors és mindig megbízható tudósításukat. A lap szépirodalmi része is csupa aktualitás. Szépirodalmi élen *Tömörkény István* és *Krudy Gyula* állnak. *Krudy* a fővárosi életet, a pesti emberek háborus érzéseit és gondolatait veti papírosra, *Tömörkény* az alföldi magyar népek a világháboruban tanúsított magatartását festi hasonlíthatatlan magyaros művészettel. A „Magyarország” nem háborus rovatai is mindig élénkek, változatosak, úgy, hogy a lap méltán lett az intelligens magyar családok legzavesebben olvasott napilapja. A „Magyarország” szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest VI. Teréz-kört 22. szám alatt van. A lap előfizetési ára negyed évr 8 korona, egész évre 32 korona. Egyes száma ára 12 fillér.

— **Analfabéta katonák oktatása.** A nyitrai m. kir. 14. honvédegyalozesred lábadozó osztály állományában többen vannak olyanok, akik különféle okok miatt analfabéták maradtak. Vannak azonban olyan üdülő vezetők is az osztály állományában, akiket hivatásuk egyenesen predestinál arra a jótékony cselekedetre, hogy a harctérről sebesülten hazakerült analfabétákkal annak módja szerint megelégedésük az írás és olvasni tudás mesterességét. A miniszter rendelete és a parancsnokság parancsa folytán e hét végén az osztály állományában álló több elemi iskolai tanító-katona lett megbízva az analfabéták oktatásával és tanításával.

— **Fiúnevelő-intézet Vácán.** A Szent József fiúnevelő-intézet Igazgatósága felvessz I—VIII. osztályba járó, római katolikus vallású gimnáziumi tanulókat. — Havi ellátási díj 60 korona. — Az intézet kizárólag papi vezetés alatt áll. A növendékek a vacsi kegyes-tanítórendi főgimnáziumba iratnak be. Egyházmegyei tanítók gyermekei kedvezményben részesülnek. — Pályázati határidő július 15. — Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az intézet Igazgatósága (Vác, Honvédsor 4. sz.)

— **A hadifoglyok foglalkoztatása.** A földművelésügyi miniszter táviratban értesítette az alispánokat, járási főszolgabírókat és polgármestereket, hogy a hadifoglyoknak mezőgazdasági munkára való engedélyezése végett a gazdák és a bőségek ezután főzetlenül a területükön illetékes katonai parancsnoksághoz (hadtestparancsnokság) fordulhatnak távirattal vagy távbeszélőn. Magánosok kérését távbeszélőn ott, ahol engedélyezett távbeszélő állomás van, a községi előjáróságok és hatóságok közvetítik. A telefoni vagy távirati kérelem előterjesztésével egyidejűleg hatóságokkal közölt minta szerint kiállított szerződések, illetőleg az aláírt feltételek postán expressz szinten a katonai parancsnoksághoz küldendők be, amely a távirati kérelmet a pozsonyi parancsnoksághoz a hadifoglyok kiutalása végett továbbítja.

— **Zsákmányolt vasvillák a gazdáknak.** Győzelmes csapataink az ellenségtől nagyobb mennyiségű vasvillát zsákmányoltak. A villák a kisbéri m. kir. ménesbirtokon vannak elhelyezve és fajták szerint a következő egységekre adtnak át a gazdasági egyesületeknek: Községes kétágú vasvilla darabonként 30 fillér, közönséges háromágú vasvilla darabonként 60 fillér, — közönséges négyágú vasvilla darabonként 1 K., a közönségesnél jóval nagyobb kétágú vasvillának darabja 1-10 K. és így tovább. A vasuti szállítás költsége az egyesületet terheli, a villák értékesítéséből befolyó pénzt hadi jótékony célra fordítják.

— **Magyarul tanulnak az oroszok.** Egyik uradaiombá — írja a *Komáromi Lapok* — mezei munkák végzésére egy csoport orosz haditogoly érkezett, akik a községbe való bevonulásuk alkalmával találkoztak nemzeti pántlikás rekruitáinkkal, akiket batorságosan köszöntöttek. A foglyok — mint mondják — nagyon jól érzik magukat; egyik-másik már tud is néhány magyar szót, mint például: menázi jó, — kaszanyi nyem jó!

— **A lévai mozi ma, július hó 4. napján** újra megkezdte előadásait és pedig a szokott delutáni 4 órai és esteli előadással. A főkép egy Asta Nielsen-téle reprodukció lesz, *„Az anya* című 3 felvonásos dráma, mely az anyaszeretet nagyságát mutatja be meghatározó jelenetekben, mi bizonyára nagy tetszést fog kelteni a hölgyközönség körében. Ezenkívül vászonra kerül a *Milliomos urfi* hatásos színmű és *Dömötör kárpitoz* cím alatt egy jóízű humoros felvétel. Bemutatja továbbá a mozi a Nordisk filmgyár legújabb aktuális felvételeit.

Szerkesztői üzenetek.

V. K. tanító. Sorait, amelyek csupán a kartársakat érdeklik, tanügyi szaklapnak küldje be; mi nem közöljük

K. I. Valkháza. Megkaptuk. Közlésre vár. Szíveslyes üdvözet.

Közönség köréből.

Leszámolás.

Az iparos-tanonciskola kiválóbb tanulóinak megjutalmazására az elmúlt tanév folyamán a következő jótékony adományokat vettem:

Lévai Uradalom	50 kor.
„ Takarékpénztár	50 „
„ Temetkezési Társulat	50 „
Thüröczy Mihály Budapest	40 „
Lévai Hitelintézet	20 „
„ Munkásbiztosító	20 „
Engel József és Fia 'cég'	10 „
Klein Benő	5 „

Összesen: 245 kor.

Ez összegből a hadbavonult Falat Sándor III. o. (május 5.-én) 20 kor., Lachki Pál II. o. tanuló 10 koronát kaptak. A megmaradt 215 koronát a következőképpen osztottuk ki június 20.-án tartott záróünnepélyünkön:

20—20 koronát: Bedus János, Pindúr József, Prisztács János, Mordinyi Imre és Hornyák János, = 100 kor.

10—10 koronát: Ozvald László, Kulavi Mihály, Lukács Ferenc és Pákoszti Béla, = 40 kor.

5—5 koronát: Weisz Sándor, Baranyai László, Chajma János, Hajkó Fülöp, Hanula János, Pomothy Ferenc, Nyilas Mihály, Sipos Gyula, Vörös Károly, Kovacs András, Meszaros András, Schumichraszt Géza, Gavala Pál és Hrnész József, = 75 kor.

Összesen: 215 kor.

Midőn nagylelkű adakozóinknak szíves adományaikért egy a tanítótestület, mint a megjutalmazottak nevében hálás és forró köszönetet mondok, egyben eszedem kegyes jöltevéjük további szíves támogatásáért.

Léva, 1915. évi június hó 23.-án.

Ghimessy János,
iparos-tanonciskolai igazgató.

Hivatalos közlemény.

3749—1915. szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestülete folyó 1915. évi június hó 30.-ik napján tartott közgyűlésében 3749—1915. sz. a. — a városi iktató hivatalban naponként délelőtt 8—12 óra (ünnepeken 9—11 óra) között megtekinthető határozatot hozott, mellyel a városi vadászterület megállapította, az azon gyakorlandó vadászati jognak hat évre árverési bérbeadását elrendelte, az árverés idejét és helyét, valamint az árverésnek, bérbeadásnak, részletes feltételeit meghatározta.

E határozathoz képest a város határában a községi 2706 ch. 948 □-öl kiterjedésű vadászterületen, gyakorlandó **vadászati jog** a folyó 1915. évi augusztus hó 1-ső napjától 1921. évi július hó 31.-ik napjáig terjedő hat évre megelőző árverés mellett **bérbe fog adatni.**

A képviselőtestület az árverés megtartása idejéül folyó 1915. évi július hó 16.-ik napját s ennek délelőtti 9 óráját állapította meg, helyéül a városi székház kis tanácstermét jelölte meg.

Kikiáltási ár 806 korona, bántpénz 80 korona 60 fillér, mely bántpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a házi pénztárnál előzetesen, esetleg az árverés megtartására kiküldött polgármester (vagy helyettese) kezéhez az árverés alkalmával teendő le.

Az árverési, illetőleg bérleti részletes feltételek a városi iktató hivatalban naponként délelőtt 8—12 óra (ünnepeken 9—11) óra között mindenki által megtekinthetők

Léva, 1915. évi június hó 30.-án.

Bódogh Lajos,
polgármester

3843—1915. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Barsvármegye alispánja 5246—1915- számú véghatározatával további rendelkezésig a marhahas legmagasabb árát Léva r. t. város területére a következőkben állapította meg:

I. osztályú marhahas kilogrammonként 4 korona,

II. osztályú marhahas kilogrammonként 3 korona 84 fillér.

Ezen árak az összes lévai mészárosokra kötelezők oly további rendelkezéssel, hogy ezen magas ármegállapítás mellett a földművelésügyi miniszter urnak 44400—1911. számú rendelete alapelveinek megfelelően a pecsenyehushoz, valamint az elsőminőségű leveshushoz legfeljebb 10⁰/₀, a többi húsfélékhez legfeljebb 5⁰/₀ nyomtaték adható, míg az oldalashoz és a vállhoz nyomtaték adása tilos.

Léva, 1915. évi július hó 2.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915. évi jun. hó 27-30 1915. évi jul. hó 4-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Vizi Sándor Bura Berta	leány	Jolán
Meszáros Katalin	leány	Juliana
Hraban József Kubin Maria	leány	Maria
Mokosch Florian Procs J.	fiú	András
Kraitsik Jenő Adam Erzsébet	leány	Zsuzsanna M.
Szarka Gyula Manuch J.	leány	Erzsébet

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallás
Steiner Jezik Léb Szaksz Gieze	izr.

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ifj Drapak Maria	2 hó	Tudógyulladás
Péter Janos	47 éves	Kolera
özv. Kiszucsan M.-né	69 éves	Szervi szivbaj
özv. Sztzjeszka J.-né	74 éves	Szervi szivbaj
özv. Amstetter A.-né	69 éves	Érelmeszesedés
Juhász Jolan	2 hó	Bőhurut

Lévai piacárak.

Rovatvezető: Dr. Herváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 39 kor. 50 fillértől 39 kor. 50 fill. Kétszeres 30 kor. — fill. 32 kor. — fill. Rozs 32 kor. — fill. 32 kor. — fill. Arpa 27 kor. 50 fill. 27 kor. 50 fill. Zab 24 kor. — fill. 24 kor. — fill. Kukorica 27 kor. 50 fill. 27 kor. 50 fill. — Lencse 100 kor. — fill. 100 kor. — fill. — Bab 100 kor. — fill. 100 kor. — fill. — Köles — kor — fill. — kor. — fill.

Nyilttér.

ÖRLÉSRE
mindennemű
gabonát elvállal
WEISZ SALAMON
lévai műmalma
LÉVAN, barszegye.

110—1915. ügyszám.

Hirdetmény.

Dr. Laufer Arthur ügyvéd ur lévai lakos, mint Silbinger Zsigmond lévai kereskedő igazolt képviselőjének megbízásából Brenner József esztergomi kereskedő veszelvére és költségen, a részéről megvett, de át nem vett jelenleg Silbinger Zsigmond lévai raktárában (Mártonfi-utca 8. szám) elhelyezett 88 zsákban található 70 métermázsa fehér babot és 37 zsákban található 30 métermázsa tarka babot **Léván a helyszínen Mártonfi-utca 8 szám alatt 1915. évi július hó 6-ik napján délután 3 óraker** métermázsként 113 korona 50 fillér kikiáltási árért nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében, zsák nélkül a legtöbbet ígérőnek eladom. A venni szándékozók a vételre ezton hívom fel és értesitem, hogy a megvett árut nyomban elvihetik.

Léva, 1915. évi július hó 1-én.

Belcsák László,
kir. közjegyző.

2181.—1915. szám. kig.

Hirdetmény.

Ujbánya szab. kir. r. t. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező alsó fogadó **1915. évi július hó 23-án délelőtti 10 óraker** a városház tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen bérbe adatni fog.

Kikiáltási ár 1265 korona, bánatpénz ennek 10%-ka.

Az árverési és szerződési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a város polgármesterénél megtekinthetők.

Ujbányán, 1915. évi június hó 25-én.

Kotiers Emil
polgármester.

FRANCIÁUL

tanít internált
FRANCIAHIRLAPIRÓ.

Bővebbet:

Sanson Pál
LÉVA, Koháry-utca 16. sz.

FEHÉR NEMŰ VARRÓNÓ.

Jutányos áron
házhoz ajánlkozik.

Bővebb felvilágosítást ad

BÉLIK LAJOSNÉ
Perecz-utca.

Kiadó lakás.

Utcái 4 szobás kényelmes nagy lakás,
mellék helyiségekkel, üvegezett folyosókkal, kis virágos kerttel

Nyitray-féle házban (Ladányi utca 7. szám) **november hó 1-től kiadó.**

Bővebb értesítést ad Léván

NYITRAY NÁNDOR
társtulajdonos.

Kereskedelmit végzett

gyorsírásban és gépirásban járta s
hivatalnoknő állást keres.

Cím a kiadóban.

Bér-csèplést

elvállal tiz lóerős elevátor
és önetetővel teljesen új
csèplőgarnitúrával esetleg
községeknek is előnyös

feltételekkel.

Értekezni lehet
Taubinger Ágoston örököséinél
TÓRE up. Alsóvárad.

TAVASZI VÁSÁR!**KERN TESTVÉREK**

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTATOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárak.

Naponta friss felvágottak.

Főtt prágai sonka, teavaj.

Legjobb minőségű kávék.

„Gloria“ pirkölt kávé különlegesség.

Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek.

Valódi nikkal, aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas
konyhaedények, modern háztartási cikkek. **Világos és tiszta edények,**
forralók és vasalók.

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczévilla, fűrés, ojtókés, metszőolló,
ágfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

**Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti-
és tejgazdasági szerszámok.** — — —

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horga-
nyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. — —
Szuperfoszfát lerakat.

A KÖZSÉGI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
SZERZŐDÉSES SZÁLLITÓI.